

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/227/2021
Identifikačné číslo spisu:	1515204684
Dátum vydania rozhodnutia:	15.12.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1515204684.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a sudcov JUDr. Jany Bajánkovej a JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD., v spore žalobcu: C. M., nar. X. E. XXXX, bytom v F., Y. G.. Č.. XX, zastúpeného JUDr. Antonom Trusinom, advokátom v Bratislave, Háľkova 1, proti žalovanému: R. E., nar. X. W. XXXX, bytom Š. H.I. Č.. XXX, o obnovu konania, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 43C/99/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 6. februára 2019, sp. zn. 6Co/1/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1.1. Okresný súd Bratislava V (ďalej v texte rozhodnutia tiež „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 27. augusta 2018, č. k. 43C/99/2015-84, žalobu žalobcu - ktorou sa domáhal obnovy konania vedeného na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 28Ro/1011/2014 - zamietol (výrok I.), návrh na odklad vykonateľnosti platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava V č. k. 28Ro/1011/2014-19 z 23. júna 2014 zamietol (výrok II.), vo zvyšku konanie zastavil (výrok III.) a žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok IV.).

1.2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že pokiaľ žalobca namietal, že o uhradení časti kúpnej ceny 2.500,- eur žalovanému sa dozvedel až od svedka a jeho písomného svedectva zo dňa 22. januára 2015, skúmal, či v spore nejde o dôvod obnovy konania podľa § 397 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Konštatoval, že tento dôvod obnovy prichádza do úvahy, keď si strana sporu riadne v pôvodnom konaní splní svoju povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, a teda riadne označí dôkaz, ktorý navrhla vykonať, avšak z objektívnych dôvodov takýto dôkaz nebolo v pôvodnom konaní možné vykonať (dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav svedka, ktorý neumožňuje jeho výsluch, či stratu alebo zničenie listiny). Z vykonaného dokazovania mal súd za to, že žalobca v pôvodnom konaní nesplnil svoju procesnú povinnosť tvrdenia ani dôkaznú povinnosť, a preto tento dôvod obnovy konania nebol daný.

1.3. K námietke týkajúcej sa nesprávneho doručenia platobného rozkazu súd prvej inštancie uviedol, že doručovanie platobného rozkazu resp. doručovanie súdu nie je dôvodom obnovy konania. Preto by sa

súd ani nemusel zaoberať touto námietkou. Upresnil, že v danom prípade súd bol povinný doručiť platobný rozkaz do vlastných rúk, pričom náhradné doručenie bolo vylúčené (§ 47 ods. 1, 2 v spojení s § 173 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase doručovania). Citovaný zákon neurčoval súdu povinnosť doručovať písomnosť výlučne na adresu trvalého bydliska, ale na miesto, kde sa účastník zdržuje a v tomto prípade išlo o Š. H. XXX, kde žalobca platobný rozkaz osobne prevzal, čím boli splnené podmienky zákonného doručenia. Súd uviedol, že z fotokópie občianskeho preukazu vyplýva, že žalobca má skutočne adresu trvalého pobytu na Y. XX U. F., avšak v Š. H. sa reálne zdržiaval. Uvedené vyplýva zo samotného prevzatia odporu v Š. H., ako aj z listinného dôkazu- Kúpnej zmluvy na byt v Š. H. XXX, ktorý žalobca ako kupujúci kúpil do svojho výlučného vlastníctva aj z dôkazu, ktorý žalovaný predložil na nahliadnutie na pojednávaní, a to žalobcom podpísanou doručenkou zo dňa 7. mája 2014, ktorej podpis žalobca nespochybnil. Sám žalobca i na pojednávaní potvrdil, že sa v Š. H. zdržiava od jari do jesene. Teda z uvedených dôkazov je zrejmé, že žalobca sa tam zdržiaval, poštu tam preberal, a preto tam aj prevzal platobný rozkaz. Mal za to, že účelovou obranou bolo tvrdenie žalobcu, že náhodným stretnutím s poštovým doručovateľom prevzal odpor. Súd argumentoval, že ak by sa tam žalobca nezdržiaval a bol by na Y. XX U. F., nemohol by mu poštový doručovateľ v Š. H. doručiť platobný rozkaz do vlastných rúk, nakoľko poštový doručovateľ musí dodržiavať poštové podmienky. Prvostupňový súd doplnil, že žalobca nevysvetlil, že ak chcel, aby mu súd doručoval na adresu jeho trvalého bydliska, prečo ako kontaktnú adresu uviedol Š. H. XXX. Mal teda za to, že súd nepochybil, keď žalobcovi doručil platobný rozkaz na adresu, kde sa zdržiava. Práve naopak, súd dodržal zákonné postupy, keď žalobcovi doručil platobný rozkaz do vlastných rúk a umožnil mu uplatniť svoje procesné práva a povinnosti. Krajský súd doplnil, že zákon účinný v čase doručovania neustanovoval doručovanie výlučne na adresu trvalého bydliska a len v tom prípade by prevzatie zásielky naplnilo účinky doručenia.

1.4. K návrhu žalobcu na odklad vykonateľnosti platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava V č. k. 28Ro/1011/2014-19 zo dňa 23. júna 2014, súd uviedol, že v tejto veci nie sú dôvody hodné osobitného zreteľa a navyše samotná žaloba na obnovu konania bola zamietnutá, preto súd tomuto návrhu nemohol vyhovieť a zamietol ho.

1.5. K návrhu žalobcu na zrušenie uznesenia č. k. 28Ro/1011/2014-22 zo dňa 6. augusta 2014, ktorým súd odmietol odpor, a to z dôvodu nesprávneho doručovania na adresu Š. H. XXX, ako aj z dôvodu, že sa tam v čase doručenia nezdržiaval, prvoinštančný súd uviedol, že vzhľadom na to, že žalobca po otvorení pojednávania zobral v tejto časti žalobu späť a žalovaný s čiastočným späťvzatím súhlasil, súd konanie v tejto časti podľa § 146 ods. 2 a nasl. CSP zastavil.

2.1. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 6. februára 2019, sp. zn. 6Co/1/2019, na odvolanie žalobcu proti výroku, ktorým bola zamietnutá žaloba na obnovu konania a výroku, ktorým bol zamietnutý návrh na odklad vykonateľnosti platobného rozkazu, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.2. V odôvodnení rozsudku uviedol, že pokiaľ ide o otázku doručenia platobného rozkazu a uznesenia o odmietnutí odporu proti platobnému rozkazu žalobcovi, odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že riadne nedoručenie rozhodnutia sporovej strane (resp. žalobcovi v konaní o obnovu konania) nie je dôvodom obnovy konania. V písm. a) až f) ust. § 228 ods. 1 je obsiahnutý taxatívny výpočet dôvodov obnovy konania. Medzi nimi sa nenachádza ako dôvod obnovy konania nedoručenie rozhodnutia napádaného žalobou na obnovu konania. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na to, že ak rozhodnutie nie je riadne doručené sporovej strane, nemôže nadobudnúť právoplatnosť, a preto ho ani nemožno napadnúť žalobou na obnovu konania. Obnova konania je totiž prípustná iba proti právoplatnému rozhodnutiu (§ 228 ods. 1 OSP, resp. § 397 CSP) a rozhodnutie, ktoré nebolo riadne zákonným spôsobom doručené sporovej strane nemôže nadobudnúť právoplatnosť.

2.3. Pokiaľ žalobca dôvod obnovy konania špecifikoval tak, že ním je tá skutočnosť, že nevedel o tom, že svedok F. I. dňa 10. októbra 2013 videl a počul ako žalovaný od žalobcu prevzal sumu 2.500 eur, krajský súd sa stotožnil s posúdením prvoinštančného súdu. Aj podľa jeho názoru nebola splnená podmienka spočívajúca v tom, že žalobca tento dôkaz nemohol použiť v pôvodnom konaní, že ho nemohol uviesť v odpore proti platobnému rozkazu. Dôvod obnovy konania uvedený v § 397 písm. b) CSP neprichádzal do úvahy, nakoľko nebolo preukázané, že by výsluch svedka F. I. nebolo možné v

pôvodnom konaní vykonať.

2.4. K zamietnutiu návrhu na odklad vykonateľnosti predmetného platobného rozkazu krajský súd uviedol, že sa stotožnil s názorom prvoinštančného súdu o nepreukázaní existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré by umožňovali postup podľa § 412 ods. 1 CSP, pričom žalobca existenciu takýchto dôvodov v konaní ani netvrdil.

3.1. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), ktoré odôvodnil „dovolacím dôvodom podľa § 419 písm. c/ CSP, t. j. nesprávny procesný postup súdu, ktorým bolo dovolateľovi znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces“.

3.2. Dovolateľ namietal, že odvolací súd sa nevysporiadal s procesnými vadami (týkajúcimi sa nedoručenia uznesenia OS Bratislava zo 6. augusta 2014 dovolateľovi, vplyvu čiastočného splnenia dlhu pred začatím konania na istinu dlhu, neoprávneného uznania zmluvnej pokuty ako príslušenstva pohľadávky) v ich časovom poradí, ktoré mal pri rozhodovaní zohľadniť, avšak nezohľadnil ich už prvoinštančný súd.

3.3. Uviedol, že uznesenie Okresného súdu Bratislava V zo 6. augusta 2014 mu do dňa podania dovolania nebolo doručené, nakoľko súd ho doručoval na adresu vtedajšieho trvalého pobytu oprávneného, nie povinného. Argumentoval, že v predpokladanom čase doručovania 6. augusta - 19. septembra 2014 sa zdržiaval v mieste svojho trvalého bydliska v F., teda nie v mieste doručovania. Mal za to, že doručka neobsahuje údaj, že sa adresát v mieste doručenia zdržoval, teda nie je osvedčené, že táto podmienka náhradného doručenia bola splnená. Konajúce súdy navyše nijako nevyhodnotili vplyv tejto skutočnosti na právoplatnosť platobného rozkazu. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie NS SR z 28. júla 2010, sp. zn. 4Obdo/23/2010, rozsudok NS SR z 25. mája 2006, sp. zn. 1Cdo/43/2006.

3.4. K nevysporiadaniu sa s vplyvom čiastočného splnenia dlhu pred začatím konania na istinu dlhu uviedol, že „súd nezohľadnil výšku splatnej časti istiny dlžníka, aktuálnu k dátumu vydania platobného rozkazu (23.6.2014) vo väzbe na splátkový kalendár, hoci súd splátkový kalendár - ako neoddeliteľnú súčasť kúpnej zmluvy - v súdnom spise mal a to od oprávneného“. Argumentoval, že správne mal byť vydaný platobný rozkaz na 2500 Eur.

3.5. K vade spočívajúcej v neoprávnenom uznaní zmluvnej pokuty ako príslušenstva pohľadávky uviedol, že súd jednak zmluvnú pokutu v platobnom rozkaze neoprávnenne uznal ako príslušenstvo pohľadávky, zároveň pochybil, keď neurčil konkrétnu výšku zmluvnej pokuty splatnej k dátumu vydania platobného rozkazu.

4. Žalovaný sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné zamietnuť.

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ

vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

9. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania podľa § 419 písm. c/ CSP (správne § 420 písm. f/ CSP), podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu/veci za prítomnosti strán sporu/účastníkov konania, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

12. Dovolací súd konštatuje, že odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k prijatému rozhodnutiu o potvrdení rozsudku súdu prvej inštancie; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie nemožno považovať za zjavne neodôvodnený. Z odôvodnenia rozhodnutí oboch súdov vyplýva, že sa vysporiadali so všetkými relevantnými námietkami žalobcu. Vysvetlili tiež, čo sa považuje za dôvod obnovy konania, a prečo dovolateľom tvrdené doručovanie rozhodnutí súdom takýmto dôvodom nie je. K žalobcom namietanej hmotnoprávnej nesprávnosti platobného rozkazu v súvislosti s neoprávnenou výškou istiny, zmluvnou pokutou ako súčasťou príslušenstva či nepresne vyčíslenou zmluvnou pokutou, odvolací súd uviedol, že takáto argumentácia ako dôvod obnovy konania podľa § 397 písm. a/ až f/ CSP neobstoí, nakoľko účelom obnovy nie je napraviť prípadné hmotnoprávne alebo procesnoprávne pochybenia súdu, ktoré vyústili do nesprávneho právoplatného rozhodnutia. Doplnil, že „nápravu prípadných nesprávností právoplatného rozsudku možno dosiahnuť inými procesnými prostriedkami, a to predovšetkým prostredníctvom ďalšieho mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým je dovolanie“. Dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

13. V reakcii na dovolacie argumenty dovolateľa dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, pričom to nie je tento prípad.

14. Z vyššie uvedeného vyplýva, že zo strany odvolacieho súdu nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere,

že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP), a to aj vtedy, keď je v dovolaní spochybňovaný práve skutkový stav zistený odvolacím súdom.

15. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné, a preto ho podľa § 448 CSP zamietol.

16. V dovolacom konaní úspešnému žalovanému (§ 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP) dovolací súd trovy dovolacieho konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.